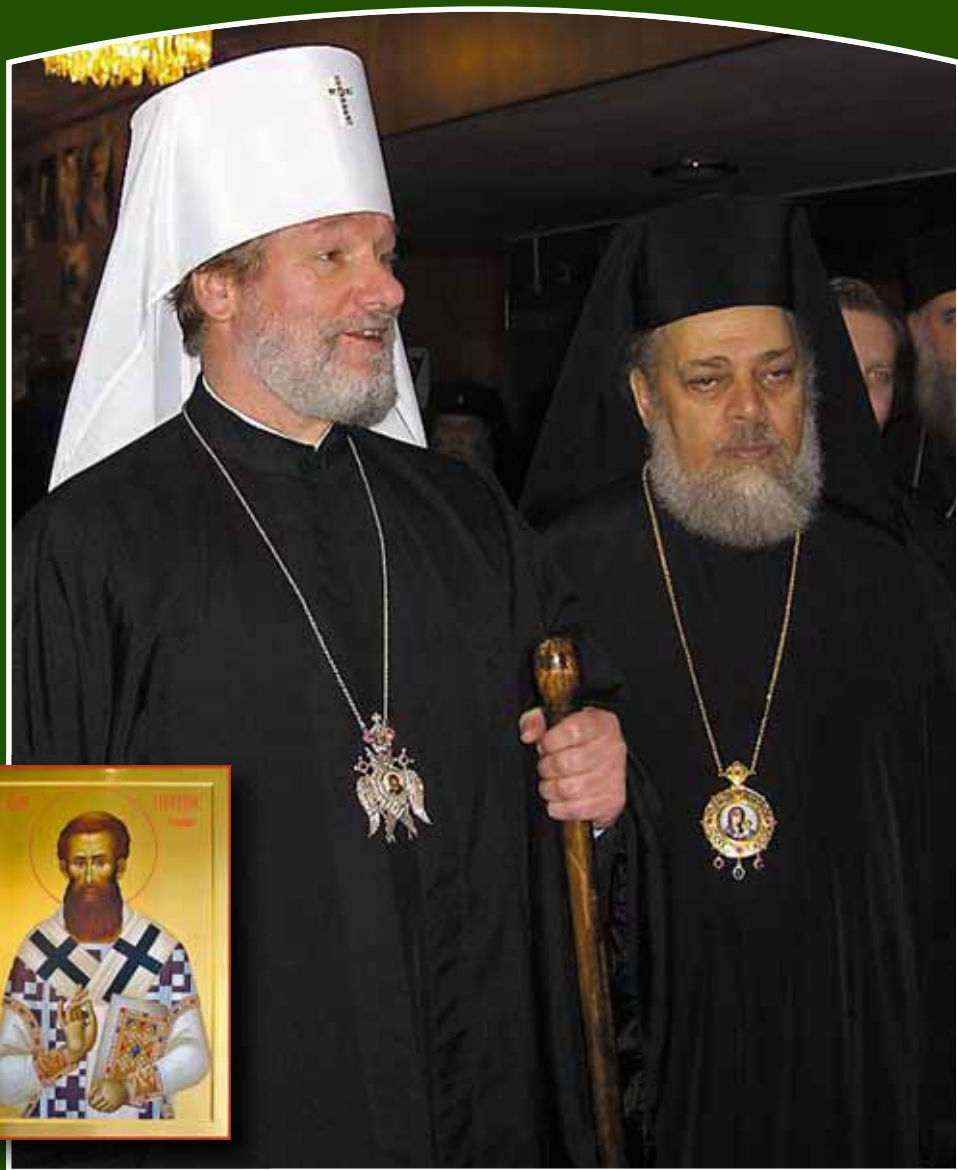

ROČNÍK LXII

LEDEN/ÚNOR 2007

1/2

HLAS PRAVOSLAVÍ

OBSAH

OSLAVY 55 LET AUTOKEFALITY NAŠÍ CÍRKVE _____	3
ZAMYŠLENÍ NAD BOŽSKOU LITURGIÍ _____	4
ROK OD ODCHODU NA VĚČNOST METROPOLITY NIKOLAJE _____	6
VZPOMÍNKA NA JEHO BLAŽENOST, METROPOLITU NIKOLAJE _____	6
ANDĚL Z JASELSKÉ _____	8
O ZÁZRÁKU SVATÉHO NEKTARIA _____	8
LÉČBA NEBLAHÝCH VZPOMÍNEK... _____	8
PRAHA _____	9
HODNOTA CTNOSTÍ MEZI SVOBODOU A ODPOVĚDNOSTÍ _____	10
POPRVÉ NA KONCI ROKU S MLÁDEŽÍ VE VILÉMOVĚ _____	12
PRÁCE S UPRCHLÍKY A MIGRANTY V BRNĚ A NÁVŠTĚVA METROPOLITY KRYŠTOFA V MONASTÝRU SV. LUDMILY _____	14
DUCHOVNÍ SEMINÁŘ VE VILÉMOVSKÉM MONASTÝRU _____	16
Praha _____	16
SEDMDESÁTÉ NAROZENINY VLADYKY JÁNA _____	17
ZE ŽIVOTA MONASTÝRU SV. NIKOLAJE NA ABERGU _____	17
PRAHA _____	18
VÝSTAVA IKON _____	19
KNÍŽKA S POSTNÍMI RECEPTY _____	19
Дорогие братья и сёстры, уважаемые читатели! _____	20
О Православных фильмах в Чехии _____	21
«Православный центр для интеграции иностранцев» _____	23
DESÁTÉ BOŽÍ PŘIKÁZÁNÍ _____	24

svatý Řehoř Palama
4. / 19. března

*V tobě, otče, bylo zřetelně spaseno,
což bylo podle obrazu Božího stvořeno,
neboť přijav kříž na sebe následoval jsi Krista
a skutky svými učil jsi přemáhati tělo pomíjející
a pečovatí o duši nesmrtelnou.
Proto, ctihodný Řehoři,
duch tvůj raduje se s anděly.*

Drazí otcové, bratři a sestry, milí čtenáři!

*S požehnání Jeho Blaženosti metropolity Kryštofa
jsme pro letošní rok obohatili náš církevní časopis
o stránky v ruském jazyce. Snažíme se tak vyjít
vstříc našim ruský hovořícím bratřím a sestrám.
Věříme, že se tato pochopitelná a logická úprava
setká s vašim kladným ohlaselem.
Samozřejmě i nadále prosíme, zasilejte své
příspěvky, zprávy z vašich církevních obcí,
reportáže z cest a poutí, fotografie. K tomu můžete
využít adresy: 1) svkaterina@centrum.cz, 2) Boris
Havel, Dlouhá 30, Hora Svaté Kateřiny 435 46.
Přejeme vám všem mnoho duchovní radosti a sil
v postním období svatě Čtyřicátnice.*

vaše redakce

OSLAVY 55 LET AUTOKEFALITY NAŠÍ CÍRKVE

„Praga mater urbium“ hlásají slova pod erbem české metropole nad Vltavou. Sem se také sjelo na 15 archijerejů z celého pravoslavného světa, aby ve dnech 7. a 8. prosince oslavilo 55leté jubileum udělení autokefality naší církvi církví ruskou pravoslavnou.

Oslavy měly oficiální a částečně i vědecký charakter, a jako takové se konaly v prostorách Ruského kulturního centra v Praze 6 Na Zátorce 16, rovněž i v katedrálním chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze 4 na Resslově ulici.

Předvečer oslav byl zahájen uvítacím slovem Jeho Blaženosti Kryštofa, metropolitů českých zemí a Slovenska, ve kterém poukázal na složitý vývoj, jakož i na odpovědný úkol naší pravoslavné církve v srdci Evropy. Následovaly zdravice důstojných vladyků z téměř všech místních pravoslavných církví. Zahájení pak bylo zakončeno přehledným referátem o. Alexandra Lapina o nejdůležitějších osobnostech dějinného vývoje pravoslaví v našich zemích.

Druhý den byla v katedrále zasvěcené svatým slovanským věrozvěstům Cyrilovi a Metodějovi sloužena slavnostní svatá liturgie. Bylo dojemné slyšet hlasy různých představitelů místních pravoslavných církví, které všechny dohromady vyústily v mohutnou „symfonii“ jednoty svatě obecné a apoštolské církve.

Závěračná část oslav byla zasvěcena vědě. Kokrétně

Účastníci konference „Jednota Církve“, zleva: arcibiskop Amfilochij, metropolitové Kryštof a Sergij, o. Nikolaj

aktuálními otázkám teologie a pravoslavné současnosti. Ve velmi podrobném referátu Vysokopřeosvícený Sergij, metropolita voronežský a borisoglebský, informoval účastníky o složité a často velmi trnitě cestě pravoslaví, zasetého před více než tisíci lety slovanskými bratry Cyrilem a Metodějem na svaté zemi moravské. Zvláště pak se vladyka věnoval vývoji autokefality naší církve v těžkých dobách válečných a poválečných.

Vědecké referáty na téma „sobornosti církve“, jakož i „ekonomie a akribie“ přednesené našimi profesory pravoslavné teologie P. Milkem a J. Šafínem zakončily radostné chvíle

Ze slavnostní liturgie

55letého jubilea přijetí atokefality Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku.

Úcta projevená vůči nám, pravoslavným českých zemí a Slovenska, ze strany představitelů místních církví, jakož i rostoucí počet našich věřících a konečně i všeobecný zájem

o naši církev doma i v zahraničí – to všechno jen dotvrzuje důležitost odkazu našich svatých věrozvěstů. Je však především na nás tento odkaz naplňovat konkrétními činy a životem a činit tak v duchu vzájemné lásky a svornosti – tedy v jednotě Svatého Ducha. JAL

ZAMYŠLENÍ NAD BOŽSKOU LITURGIÍ

Svatá liturgie je základem a centrem veškeré pravoslavné bohoslužby. Není pouhou okrasou nebo něčím čistě vnějškovým. Christologie a soteriologie jsou v liturgii jsou symbolicky a mysticky spojeny. Slučuje se tu učení a prožívání, symbol a skutečnost, událost (vtělení) a přítomnost (nové zjevení), Bůh a člověk. Liturgie je symbolickým představením a rozjímáním o životě Kristově v dramatické oběti na Golgotě. Zároveň však je nejvznešenějším tajemstvím stále nového návratu Krista ke svým věrným a též skutečným a nejrůznějšími spojením s ním.

V liturgii nejnázorněji a nejživěji vidíme realismus symbolismu a symbolismus realismu pravoslavné církve, mysticky symbolické splývání nebe a země, Boha a člověka, Krista a církve. Tu je opět – jako základní myšlenka – vtělení Boží a zbožštění (theosis) člověka. V tomto mysteriu spatřuje pravoslavná církev nejvznešenější sjednocení, ba dokonce společenství víry, lásky a naděje – souhrn celého vlastního života. Učení o tomtoysteriu vychází z názoru církve starokřesťanské: „*Ano, přijď Ježíši Kriste! Maran atha!*“ ... „*Ano, přijď a dej nám svou plnost a sebe sama!*“ (S. Cankov)

Božská liturgie podle N. V. Gogola je v určitém smyslu věčným opakováním hrdinského činu lásky, který byl pro nás vykonán. Lidstvo toužilo po Boží blízkosti a tušilo, že Tvůrce, který se skrývá ve svém díle, jednou sám před něj předstoupí, aby se jako Bohočlověk objevil v prostoru a čase. Objevil se uprostřed lidské bídy neokázale, bez hrdého lesku a velikosti, nikoliv jako trestající přestupky, ani jako soudce,

který jedny odsoudí a druhé vyzvedává. Nikoliv! Člověk pocítil pokorné políbení bratra. Jeho objevení se se na světě stalo způsobem, který je vlastní jen Bohu, a jak ho také předpovídali proroci inspirovaní Duchem Svatým.

Pokorou a obětující se láskou zahanbil tehdejší a zahanbuje i dnešní svět. Svou poslední večeři nevykonal v jeruzalémském chrámě, ale v pronajaté místnosti a zachoval také tradiční postup. Jen s odstupem času si spolustolovníci uvědomili, že tam bylo mnoho věcí nebývalých, nových. Především vykázal Jidáše, jehož srdce tíhlo k jinému pokladu – k měšci. Pak umyl všem přítomným nohy a nakonec se všichni zúčastnili první eucharistické slavnosti. Kristus je zde zároveň obětí i obětujícím, tím, kdo obětuje, i tím, kdo oběť přijímá. „*Tvoje z Tvého Tobě přinášíme pro vše a za vše.*“ (sv. liturgie Jana Zlatoústého).

Sergej Bulgakov ve studii „Dogma eucharistické“ píše o pravoslavném přístupu k svátosti eucharistie. Jestliže v Káně Galilejské byla voda proměněna ve víno a materie tohoto světa byla zaměněna jinou materií a stalo se tak v hranicích tohoto světa, pak tento zázrak je fyzický. Eucharistický chléb a víno se zase přeměňuje v realitu, která není z tohoto světa, pak tento zázrak je metafyzický. Proto víno z Kány bylo pochopitelné smyslům, ale Krev eucharistická je předmětem víry. „*Věřím Pane a vyznávám ..., že je to nejčistší Tělo Tvé a toto je sama drahocenná krev Tvá.*“ A ihned poté vírou vyznáváme nejvyšší realismus skutečnosti bezprostředního skutku... „*a učíš mne hodným neodsouzeně pří-*

jmout přečisté Tvé tajiny na odpuštění hříchů a k životu věčnému“.

Nebeské Tělo Kristovo nenáleží již světu. Není všude, když je nad a za prostorem. Není prostorové, ale může se nacházet dle své vůle v každém bodu prostoru a objevit se v něm. Tato lokalizace je pro nás nezbytná, jelikož bychom se jinak nemohli shodnout v tom, co je neviditelné. Podle sv. Irineje Lyonského v sobě skrze epiklezi eucharistický chléb neobsahuje jinou přítomnost, ale spojuje pokrm nebeský s pokrmem pozemským, a tak je zázračně ztožňuje. Kněz obětuje Beránka, to je živé Tělo, nikoliv pouhé znamení, zdání či podoba vlastnosti. Není to také reinkarnace Krista v podobách, ale celkové proměnění, zároveň substance, jakož i vlastností, v nebeské Tělo Kristovo. Přitom se nejedná o zachování vlastností chleba, ale o zastření našich očí, neschopných pohlížet na nebeské Tělo, čili zachovávat iluzi zdání. Chyba této doktríny je asi v tom, že se obírá předmětem a nikoliv podmětem, chlebem a nikoliv člověkem. Není vhodné analyzovat chemickým způsobem zázrak opírajíce se přitom o funkci našich smyslů. Bylo by asi správnější obvinít naše smysly, že nejsou schopny vidět skutečný zázrak – nebeskou skutečnost. Existuje zde analogie s proměněním Páně na hoře Tábor. Tenkrát se neproměnil Kristus, ale oči apoštolů se na okamžik otevřely. Svatý Jan Damašský říká: „*Epiklese dokonává pouze to, co je pochopitelné naší víře. Proto se zdá, že přílišné mudrování na toto téma nás nepřivádí k žádoucím výsledkům. Západ se snaží proniknout ke kořenům tohoto problému a přesně vše stanovit, kdežto Východ se na něj dívá především očima víry. Vidí prostě Tělo a Krev a nic víc.*“ (P. Jevdokimov)

Eucharistie je nám dána „*ku pokrmu*“, aby byla požitá. Adorace podoby materializuje projev nebeské skutečnosti a popírá nanebevstoupení. Pravoslavi svaté Dary nevystavuje, ale přechovává je jedině pro přijímání nemocných. Adorace při liturgii je integrální částí adorace liturgického Kristova mysteria.

Pak se úcta nevztahuje pouze ke sv. Darům, ale Duchu Svatému v nich, na liturgickou přítomnost Kristovu, kterého Duch Svatý objevuje. Jeho přítomnost mimo svatou liturgii nemá shodnou realnost.

Svatý Jan Damašský hovoří o doktríně církve takto: „*Nikoliv tělo vznesené do nebe sestupuje, ale chléb a víno se proměňují v Tělo a Krev a vytvářejí jedno a totéž.*“ Rovněž encyklika východních patriarchů praví: „*Chléb se stává totožným s tělem zůstávajícím v nebi. Chléb a víno se spojuje s nebeskou podstatou Kristovou a stávají se její součástí. Není tedy nekonečné obětování a požívání Beránka, ale je to chléb, který se stává Beránkem. Chléb se stává něčím více než chlebem po konsekraci. Tento zázrak nevykonává subjektivně člověk – pomocí úst – skrze sílu své víry. Svátostné konání je vždy transsubjektivní. Člověk subjektivně přijímá (ke spáse nebo zatracení) to, co existuje objektivně.*“

Přítomnost eucharistická je podřízena právu vyjádřenému v kategoriích „*jezte a pijte!*“, je tedy ve funkci požívání. Kristus je přítomný a dává se tomu, kdo komunikuje v době liturgie (přijímání nemocných je pouze rozšířením liturgie, nikoliv aktem mimoliturgickým). V tomto případě nejde o popření permanentní přítomnosti Krista v eucharistii. Jde spíše o vyloučení jiného kultu eucharistického bez souvislosti s přijímáním. Místo západní adorace Nejsvětější svátosti zaujímá kult ikony. Je zde tedy pouze zdánlivá shoda s protestantským pojetím, že přítomnost Kristova v eucharistii je pouze v době přijímání. Zatímco ikona je předmětem úcty vyzařující přítomnost, eucharistické dary obsahují nebesko-tělesnou přítomnost pouze pod aspektem požívání.

„*Toto je oběť pravá*“ ohlašuje liturgie a proskomidie představuje tuto oběť způsobem velmi realistickým. Čas nehraje žádnou roli a nečiní žádné potíže. Večeře Páně s apoštoly před utřením a každá další současná oběť eucharistická je stejným požíváním Beránka zabitého před za-

ložením světa a před vznikem času. Nejedná se o „*ubiquitas*“ – všudypřítomnost, jelikož Tělo nebeské, eucharistické, je mimo čas a prostor; nenachází se tedy všude a vždy, ale může se objevit v každém místě a každém čase. Proměnění se již nevztahuje k chlebu, který přestal existovat, ale k Tělu Ježíše Krista, ve které se proměnil. Oběť se neuskutečňuje skrze aktuální zabití Beránka, ale skrze proměnění chleba v Beránka již zabitého. Proměnění se opakuje, ale to, v čem dochází k proměně, zůstává neměnné.

Již ve Starém zákoně (i v pohanství) se ztotožňování s obětí uskutečňovalo skrze požívání. Život oběti přecházel do života obětujícího a lidu. V eucharistickém ztotožňování umíráme s Kristem a s ním vstáváme z mrtvých. Kristus je obětí i Vykupitelem objevujícím se jako oběť za nás – zážrak „*jediné, nikoliv mnohých obětí*“ – a týká se každé konkrétní situace v čase. To, co se již jednou stalo a objektivně se již neopakuje, realizuje se subjektivně u každého přijímajícího, když všichni tvoří jedno tělo. Oběť je přinesena pro všechny a za všechny. Není to anamnésé idejí Platonových, ale připo-

mínka konkrétní události jediné oběti. „*Vzpomínáme*“ na ni díky účasti Slova. Rčení: „*To číňte na mou památku*“ – se nevztahuje k Božské paměti, která činí tento akt věčně přítomný a předpovídá konec tohoto světa a Parusii „ *jste požehláním mého Otce.*“ „*Den Páně*“, den eucharistie, je dnem soudu a také dnem hodů Beránka (dvojí význam ikony Deisis). Kristus je zároveň obětí i obětujícím – tím, kdo obětuje, i tím, kdo přijímá oběť. „*Úplnost této chvíle je taková, že není možno jít dále ani nic dodat,*“ říká Mikuláš Kabazilas.

Liturgie katechumenů je liturgií Slova. V jejím centru je evangelium. Liturgie věřících je pak liturgií eucharistickou, kde je v centru kalich. Tyto dvě části není možno od sebe oddělit ani je postavit proti sobě. Bůh řekl, a bylo učiněno, rozkázal, a bylo stvořeno. To, co Slovo předpovědělo, realizuje se okamžitě, dokonává se v kalichu, který se Slovem uskutečňuje. Je to „*Slovo, které se stalo tělem*“ a jeho působnost je bezprostřední: proměnění věřících do „*substance Krále*“.

Mitr. Prot. Jan Křivka

ROK OD ODCHODU NA VĚČNOST METROPOLITY NIKOLAJE

V úterý 30. ledna si celá naše církev připomněla 1. výročí úmrtí vладыky metropolitě Nikolaje. Jeho nástupce ve službě, vладыka Kryštof, vykonal dne 14. ledna 2007 spolu

s duchovními a nejbližšími spolupracovníky zádušní bohoslužbu v kryptě při katedrálním chrámu sv. Alexandra Něvského v Prešově. Věčná paměť.

redakce

VZPOMÍNKA NA JEHO BLAŽENOST, METROPOLITU NIKOLAJE

Třicátého ledna uplynul rok od chvíle, kdy po více než 55leté duchovenské službě odezdal svoji duši Stvořiteli vладыka Nikolaj. Ačkoliv je tomuto prvnímu výročí úmrtí věnován článek v Pravoslavném kalendáři pro rok 2007, považujeme za potřebné i na stránkách tohoto časopisu věnovat několik slov o pastý-

ři, který stál v čele našeho zápasu o zachování svatého pravoslaví.

V jeho životopisu, uveřejněném v tisku i ve vzpomínaném článku v kalendáři, jsme hovořili o tom, jak prožíval a řešil se svými spolupracovníky složité životní situace v naší církvi v dobách různého útlaku i těžkostí, které přinášel život.

Kromě toho však vladyka Nikolaj vynaládal značné úsilí i na zachování čistoty duchovního života církve, pravoslavných bohoslužeb, na to, aby v nich nebyly cizí prvky, které by dezorientovaly myšlení i víru věřících. Ačkoliv sám absolvoval Moskevskou duchovní akademii a ruská bohoslužebná praxe mu byla dobře známá, vždy usiloval na základě svých poznatků o to, aby naše bohoslužebná praxe byla v souladu nejen s ruskou, ale i všepravoslavnou praxí a současně aby v ní zůstaly zachovány i naše místní specifika, které byly v životě církve součástí naší identity – dědictví otců, které jsou zároveň pokladem duchovní kultury národa.

Vladyka Nikolaj věděl, že to, co je v duši člověka a v paměti církve svaté, není možné vyměnit ze něco, co jsme objevili někde v Rusku, Řecku nebo v některé jiné autokefální církvi, která má svá tradiční specifika hluboko zakořeněná v duchovním životě národa. Specifika jiných církví pokládal za součást jejich identity a svatosti. Nechtěl však, aby tradice jiných církví narušovaly naši identitu. Tuto záležitost považoval za součást zachování autokefality naší církve.

Rád se však dal poučit zvyky jiných církví, které mobilizovaly duchovní život jejich duchovních a věřících. Šlo zejména o vytrvalost ruských věřících na bohoslužbách, aktivní pastorační službu v Řecku nebo Americe, kdy duchovní dobře zná život věřících, je jim k dispozici takřka celý den, 24 hodin denně. Proto se vždy snažil, aby se v našich chrámech konaly denně pravidelné bohoslužby a aby duchovní vyhledávali setkání s věřícími, při kterých by jim mohli pomoci, poučit je, poradit a zodpovědět nezodpovězené.

Vladyka Nikolaj chtěl, aby duchovní správce církevní obce byl duchovním otcem věřících nejen podle oslovení, ale především v praktickém životě. Proto při svých setkáních s duchovními a věřícími odpovídal pohoťově na otázky, které vypovídaly o tomto duchovním spojení věřících s jejich pastýřem.

Jako metropolita církve usiloval vždy o náležitě postavení naší církve ve světovém pravoslaví podle církevních kánonů. Skutečnost, že jsme malá církev, která mnohokrát, zejména v kritických letech, zápasila o holou existenci, nesměla zmenšovat její úlohu a postavení ve světovém pravoslaví a v ekumenickém hnutí. Proto o životě naší církve věděly všechny autokefální církve i členské církve Světové rady církví, Konference evropských církví i Ekumenické rady církví ve Slovenské republice, jako i státní a veřejná správa.

Toto všechno se uskutečnilo díky dobré spolupráci s pracovníky církve, rozdělení úkolů i kontrole jejich plnění. Vladyka věděl, že se církev nachází ve velmi složité situaci, proto se svými kolegy systematicky kolektivně řešil její úlohy; úlohy, životní problémy jednotlivých církevních obcí i celé eparchie. Výsledkem této práce bylo, že za období 14 let vysvětil 81 chrámů, což za tak krátké období v tak velké eparchii jako je prešovská, nemá obdobu v žádné církvi.

To vše se dělo díky Hospodinu, který dává růst dílu dobrých, obětavých pracovníků, v jejichž čele stál náš již zesnulý vladyka Nikolaj. Jako biskup prešovské eparchie, jejíž věřící nejsou jedné národnosti, usiloval o to, aby každá národnost mohla čerpat z cyrilometodějského dědictví, která je základem pro zdravý rozvoj slovanských národů. Proto měl v srdci i na paměti duchovní a kulturní život národnostních menšin a snažil se ve své duchovenské službě zviditelňovat jejich specifika.

Věříme, že poučná slova nám adresovaná zůstanou navždy zapsaná v našich srdcích. Tak nejlépe zachováme jeho odkaz a památku a nezapomeneme na něho ve svých modlitbách za jeho duši.

Za celospolečenský přínos mu byla udělena Zastupitelstvem Prešovského samosprávného kraje „Cena Prešovského samosprávného kraje“ in memoriam.

prot. Milan Gerka

O ZÁZRÁKU SVATÉHO NEKTARIA

Nejsem člověk, jehož víra by spočívala pouze v zázracích, ale tuto událost považuji za projev Boží moci a zázrak, který mi vlévá do očí slzy radosti a v duši nastoluje pokoj.

Mám jednoho přítele, jenž je novicem v basiliánském řádu a hodlá se stát basiliánským mnichem. Má však blízko k pravoslaví a uvědomuje si citelný i viditelný rozdíl... nechci však do jeho duše vnášet nepokoj. Přednedávnm jsem mu četl úryvek ze života svatého Nektaria a velmi jej oslovilo světcovo myšlení a život. Několik dní poté jsme s naším pěveckým sborem vystupovali na vánočním koncertu. Po koncertu nás duchovní otec pozval do farní budovy, kde mají náhradní bohoslužebné prostory.

V kapliče je po pravé straně místo, kde se zapalují svíčky, a u něho je ikona svatého Nektaria. Velmi mě potěšilo, když jsem zahlédl mně tolik blízkého světce. Potom jsme všichni odešli k autobusu. Náhle si jedna sestra v Kristu vzpomněla, že si v kapli zapomněla tašku. Nabídl jsem, že ji přinesu. V kapli jsem se pomodlil a u ikony sv. Nektaria postavil tři svíčky. Nad jednou z nich jsem v tichosti za-

šeptal jméno svého basiliánského přítele, který mi den předtím volal, že má zdravotní potíže s očima. Již asi dva měsíce jej bolí a u jednoho oka se mu vytvořil hnisavý útvar, který ho bolí. K oční lékařce byl objednaný až na začátek ledna. Když jsem se později večer vrátil z koncertu domů a telefonoval jsem si s ním, řekl mi: „Dnes večer mi útvar u oka praskl a vyteklo mi z něj mnoho krve a hnisu, až jsem se bál, že ani nepřestane téci.“ Dostali jsme se k otázce, v kolik hodin se mu to stalo. Čas, který mi řekl, se shodoval s dobou, kdy jsem za něj zapálil svíčku. Ptal jsem se ho, zda si na oko dával mast, kterou mu doporučil lékař, s nímž jsem předtím ráno hovořil. Řekl mi, že ne, stále prý její užití odkládal. Měl strach, zda se mu problém s očima zlepší, jinak by musel přistoupit na lékařský zákrok k odstranění hnisavého útvaru.

Jako věřící vím, že náhoda neexistuje. Příтели jsem řekl, že jej má svatý Nektarios rád a svou lásku mu dokázal zázračným uzdravením. A kdo jsem já, abych jej rád neměl?

bM

LÉČBA NEBLAHÝCH VZPOMÍNEK...

Tak zněl ve volném překladu název sympozia, které se konalo mezi 7. a 11. listopadem v katolickém kongresním centru na zámečku Fürstenried, nedaleko bavorského hlavního města Mnichova. Sympozium pořádalo Ekuumenické výzkumné centrum Mnichovské univerzity Ludvíka Maximiliána ve spolupráci s Pracovní skupinou křesťanských církví v Německu (místní obdoba Ekuumenické rady církví). Dělo se tak v rámci „Dekády 2001–2010 ku překonání násilí“, vyhlášené Světovou radou církví. Hlavním organizátorem sympozia byl profesor systematického bohosloví pan Athanasios Vletsis, jeden z vedoucích profesorů Ústavu pravoslavné teologie na Mnichov-

ské univerzitě. Na sympoziu se šlo přes 50 teologů, a to jak z Německa, tak i ze zemí převážně východní a jihovýchodní Evropy. Mezi přítomnými byli čtyři biskupové – tři pravoslavní a jeden katolický. Co do konfesí zde převládali pravoslavní a východní křesťané, i když tu pochopitelně byli zastoupeni i katolíci a evangelíci.

Téma sympozia bylo zvoleno s velkou dávkou odvahy. Jeho záměrem bylo – v pracovní atmosféře teologického dialogu, bez ostychu a otevřeně – promluvit o bolestných aspektech novodobé evropské historie, které jsou dodnes jednou z příčin rozdělení křesťanů. Organizátorům šlo o to, aby jednotlivá

ožehavá témata byla přednesena bez „půlení dějinného obsahu“. Tedy aby byla přednesena jak bez tendenčnosti jednostranného výkladu jedné z konfliktních stran, tak i bez toho, aby se dotýčný referent ocitl doslovně v roli někoho, kdo „špiní vlastní hnízdo“.

V tomto smyslu bylo zajímavé se například dozvědět, kterak pohlížíjí ukrajinští uniáté na své vlastní byzantské a východokřesťanské kořeny a kde vidí budoucnost své církevní struktury (Dr. Slepko, Lvov), v čem konkrétně vidí rumunští protestanté význam pojmu „filioque“, jak z hlediska své vlastní dogmatiky, tak i například své vánoční tradice (Prof. Klein, Sibiu). Bylo zajímavé i téma, jaké perspektivy a problémy lze vidět v nezbytnosti mírového vyřešení vzájemné koexistence islámu a pravoslavného křesťanství především na okraji evropského kontinentu (Prof. Demosthenous, Kypr); dále pak jak se vyrovnat s dědictvím nedávné komunistické doby v Evropě, a to jak s následky ateismu, tak i s kompromitací církevních činitelů v důsledku eventuální kolaborace s bývalými režimy (Dr. Slepko, Lvov; Prof. Tsy-pin, Moskva; Prof. Fedorov, St. Petersburg a jiní). Důležitým tématem symposia byly také otázky ekkleziologické, zvláště ve smyslu odpovědnosti vůči globalizaci (Prof. Larentzakis, Graz; Prof. Papaderos, Chania).

PRAHA

Jeho Blaženost vладыka Kryštof, arcibiskup pražský, metropolita českých zemí a Slovenska, se ve dnech 12.–13.12. 2006 na základě pozvání vedení Konference evropských církví (CEC) zúčastnil konference „Hodnoty, náboženství a identita“ v Bruselu. Spolu s ním byli účastníky konference nejvyšší představitelé z 60 členských církví CEC ze 30 zemí Evropy. Z pravoslavných účastníků je třeba jmenovat Jeho Blaženost Anastasia, arcibiskupa tiranského a celé Albánie, Jeho Vysokopřeosvícenost Michala, metropolitu rakouského a maďarského, Jeho Vysokopřeosvícenost Jo-

I přestože v ekumenickém dialogu rozdílly mezi jednotlivými křesťanskými konfesemi, které nebyly nijak uměle zahlazovány – spíše naopak se občas i diskutovalo o zcela zásadních dogmatických rozdílech – přesto po celou dobu symposia vládl duch kolegiality, vzájemného respektu a vůle alespoň částečně přispět vlastním dílem ke zmírnění možných konfliktových situací v dnešním světě. Na tomto pozadí měl referát s názvem „Středoevropský multikulturalismus coby posttotalitární konsolidační problém Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku“ jeřeje Alexandra Lapina velký úspěch. Posluchače překvapil fakt, nakolik aktivní a svými tradicemi a národnostmi tak bohatá je tato malá pravoslavná církev, která – i přestože je vzdálená necelé dvě hodiny od místa symposia – byla všem zúčastněným až dosud téměř neznámá.

Závěrem nutno podotknout, že účast na tomto symposiu byla možná zejména díky akademickým vztahům mezi naší Pravoslavnou bohosloveckou fakultou v Prešově a Ústavem pravoslavné teologie Mnichovské univerzity. Lze jen doufat, že události podobného druhu prohloubí v budoucnu vztahy nejen mezi především pravoslavnými křesťany Evropy, ale i mezi ostatními křesťany tohoto kontinentu.

jAL

sefa, metropolitu rumunského v Paříži, a v neposlední řadě Jeho Přeosvícenost biskupa vídeňského Ilariona, představitele Ruské pravoslavné církve při Evropské unii.

Vладыka metropolita Kryštof vystoupil se svou přednáškou „*Hodnota ctností mezi svobodou a odpovědností*“ [celý text viz níže] dne 12. 12. v rámci plenárního zasedání věnovaného tématu: „Na jakých hodnotách je postavena Evropa? Vklad církví“.

V přednášce se nejprve věnoval zmapování vztahu společnosti k základním křesťanským hodnotám ve střední a východní Evropě. Dá-

le se zamýšlel nad tím, čím mohou církve přispět k jejich uplatňování ve společenském dění v současnosti. Připomněl také význam asketismu a opravdovosti víry jako specifických příspěvků, jež od věků přináší v těchto souvislostech pravoslavná církev. V několika dalších diskusních příspěvcích během konference se snažil dokázat, že všechny opravdové lidské hodnoty mají křesťanské kořeny. A proto je Evropa kontinentem křesťanským, spočívajícím na zásadách Dekalogu a Kristova Evangelia.

Konference „Hodnoty, náboženství a identita“, pořádaná komisí Církve a společnost při CEC, byla velmi dobře uspořádána a tvořila

jedno z posledních zastavení členských církví CEC na cestě k Sibi, kde se 4.–9. září 2007 bude konat 3. evropské ekumenické shromáždění, jehož hlavní náplní má být Světlo Kristovo osvěcující Církev, Evropu a svět.

Na závěr konference účastníci přijali text otevřeného dopisu adresovaný osobnostem a evropským politikům, v němž připomněli, že Evropa je kontinentem, který má svoji identitu. Prožívá období integrace a proces globalizace, ale je také místem, kde žijí lidé s nadějí, že si uchovají vzácné hodnoty zděděné po předcích a dokáží je předat dalším pokolením.

Prot. Josef Hauzar, kancléř

HODNOTA CTNOSTÍ MEZI SVOBODOU A ODPOVĚDNOSTÍ

(přednáška vладыky metropolit)

Při mnoha příležitostech v našem každodenním životě a v bezpočtu situacích se ve východní a střední Evropě setkáváme s nedostatkem solidarity, se sobeckými (většinou v ekonomickém ohledu) zájmy jednotlivců či různých zájmových skupin a společností.

Ve stejné době svědčíme o nedostatku porozumění mezi lidmi ve společnosti, a dokonce i v rodinách a mezi přáteli. V posledních dvou desetiletích můžeme spatřit na mnoha místech Evropy také nedostatek porozumění mezi náboženskými skupinami. Vážná střetnutí, a dokonce i války byly veřejnosti prezentovány jako boje vedené z náboženských důvodů.

V neposlední řadě vidíme napětí a konflikty nejen mezi náboženskými komunitami, ale i uvnitř komunit. Závažným jevem, který jsme mohli pozorovat v Evropě, bylo a snad stále je rostoucí nedorozumění a nedůvěra mezi lidmi a jejich vedením, mezi politickými představiteli a institucemi.

V některých případech ve střední a východní Evropě může být tento vývoj popsán jako nežádoucí a paradoxní důsledek nově získané

svobody, která byla na druhé straně chtěná, potřebná a nezbytná pro život lidí a jejich společenství ve všech ohledech a na všech úrovních, včetně náboženské.

Můžeme však říci, že toto všechno je „pochopitelné“? Můžeme říci, že pro Evropany je úplně „normální“, aby byli vedeni pouze nebo hlavně ekonomickými a pragmatickými osobními zájmy? Můžeme říci, že je „normální“, že v Evropě snad ani nejsou společné hodnoty – hodnoty, které by mohli lidé opravdu přijmout, respektovat a vyznávat?

V současné Evropě, a nejen v Evropě, můžeme pozorovat vážnou krizi hodnot, které lidé následují ve svém životě. Lidé nemohou najít smysl svého života – postrádají hodnoty, které by dávaly smysl jejich snažení, i když se zvyšuje jejich materiální blahobyt. Mnozí Evropané dnes postrádají hodnoty, pro něž by obětovali své životy na základě svobodného rozhodnutí a svobodné vůle.

Rád bych zdůraznil, že svobodná vůle, již respektuje náš Stvořitel, musí být respektována i námi. Úcta k osobnímu názoru a k osobnímu rozhodnutí (pokud neomezují svobodu jiných lidí) je jedním ze základních pilířů nebo hodnot,

na nichž je založena současná Evropa a její systém. A to zůstává faktem, i když víme, že někteří vážení náboženští představitelé by rádi viděli svobodu vymezenou jako liberální přístup; a to může být někdy problematickou hodnotou pro ty, kteří se snaží reprezentovat zjevenou pravdu a hodnoty, které mají transcendentní nebo svatý původ a které mohou mít vážný dopad na mravní život mnohých lidí.

Přijmeme-li tedy důraz na individuální svobodu za jeden z pilířů Evropy (něky možná problematický) – co je tedy pravými příčinami dnešní krize hodnot? Především se zdá, že globální ekonomický a peněžní systém (který je nejsilnějším systémem nebo strukturou dneška a který je založený na rostoucí spotřebě zvyšujícího se množství lidí) věnuje velmi malou nebo žádnou pozornost jiným hodnotám než rostoucí výrobě a spotřebě zboží a služeb všech možných druhů. Je zřejmé, že tento systém končí sám v sobě. Pokud se však naše rozhodování a svoboda volby realizují pouze v regálech supermarketů a hypermarketů, stává se tento systém dosti nerozumným.

Zároveň se zdá, že mezinárodní a národní politické instituce jsou spokojeny se stávající situací. Lidé jsou více nebo méně šťastní ve své honbě za dalším materiálním zbožím a zábavou, které nabízejí reklamy.

Tento systém také nabízí velkému počtu lidí možnost těžce pracovat jen pomalu zlepšovat své materiální postavení. Sociální a ekonomické vylčení některých okrajových skupin a rostoucí propast mezi chudými a bohatými jsou většinou médií prezentovány jako záležitost, jež není skutečným problémem a může být snadno vyřešena.

O dopadu celosvětové a evropské 24hodinové ekonomiky, která je založena na růstu výroby, spotřeby a transportu, na životní prostředí se většinou nediskutuje. Miliony a miliony lidí, mužů a žen jsou ve volném čase plně zaměstnány novými interakčními hračkami, automobily a TV technologiemi. Tato situace se všeobecně zdá být v pořádku a pod kontrolou. Můžeme říci, že jsme v Evropě šťastně přijali globální eko-

nomický systém, který pracuje více či méně ruku v ruce s politickými představiteli. Téměř všechny alternativní modely v naší společnosti jsou administrativně ohraničeny nebo úzce monitorovány, aby se předešlo nepředvídatelnému vývoji a možným problémům z něho vzniklým.

Vážným problémem je, že tento nový, skrytý a úzce monitorovaný svět, v němž lidé žijí – výroba a spotřeba pro dnešek –, může být těžko nazván zodpovědným k jakékoliv společnosti nebo komunitě.

Jiným vážným problémem je, že tento ekonomický systém založený na rostoucí výrobě a spotřebě velmi rychle vyčerpává přírodní zdroje a nenávratně ničí globální ekosystém, který je základem pro náš život.

Co v této situaci můžeme my jako církevní představitelé nabídnout našim současníkům? Jak mohou být v Evropě znovu definovány duchovní hodnoty, aby byly na jedné straně pro jiné srozumitelné a na druhé straně přijatelné?

Především si myslím, že je nad jiné potřeba znovuobjevit a zdůraznit evropskou náboženskou identitu a její hodnotu. Zajisté bychom neměli mít obavy vyznat křesťanské kořeny naší evropské civilizace. Měli bychom na ně být pyšní bez přehlížení nebo snižování jiných kořenů, které v minulosti měly nebo stále mají silný vliv na podobu života v Evropě. Zde bychom neměli opominout, ale spíše s důvěrou přijmout také tradici svobody biblického odkazu, osvícenství a tolerance, které – ať se nám to líbí nebo ne – učily Evropu demokracii a lidským právům.

Když otevřeně říkáme, že Evropa má křesťanské kořeny, neměli bychom opomíjet judaismus a islám, jež rovněž měly a stále mají vliv při formování naší evropské společnosti. A v neposlední řadě tvrdíme-li, že má Evropa křesťanské kořeny, měli bychom vědět i to, že mnozí z našich spoluobčanů jsou ateisté (i když se nám to nelíbí), nebo mají kořeny v náboženstvích, jež nejsou založena na abrahámské tradici.

Nicméně větší význam než hlášení se ke křesťanským kořenům by měl mít pro Evropu

způsob, jak bychom mohli pro Evropany definovat křesťanské hodnoty a jak bychom vysvětlili, proč si myslíme, že je důležité a pěkné, že máme křesťanský původ – tak, aby lidé mohli pochopit, přijmout a přivítat křesťanské hodnoty a aby je přijali ve svých myšlenkách, skutcích a životech. Promlouváme-li o našich křesťanských hodnotách, měli bychom se vyhnout tomu, že hovoříme především o umělecké hodnotě našich církevních budov a o teologické hodnotě našich starobylých chorálů a zvyků, které jsou pro nás jistě velmi hodnotné. Měli bychom vědět, že pro mnoho Evropanů jsou všechny tyto věci spíše historickými artefakty nebo jevy, které nemají nic nebo jen velmi málo společného s jejich způsobem života.

Domnívám se, že je důležité hovořit o křesťanských hodnotách, které mohou a musejí být definovány jako ctnosti, jež jsou žité a přijaté nejprve námi křesťany. Zde se musíme zmínit o solidaritě a soucitu namísto široce o sobectví. Musíme hovořit o vnitřní hodnotě člověka jako Božího obrazu, kterou má každý od Stvořitele, namísto o hodnotě člověka jako ekonomické jednotky.

Měli bychom lidem říci o duchovním bohatství, které je může učinit šťastnými a které mohou shromažďovat namísto bohatství materiálního, jež často vede k prázdnotě a beznaději.

Měli bychom být schopni hovořit i o hodnotě střídmosti namísto nekonečné touhy po dalším materiálním zboží a vyšší spotřebě.

V neposlední řadě bychom měli promluvit o hodnotě askeze a vzdání se některých pomíjivých věcí, neboť tento přístup může zachránit Boží stvoření a celý svět před utrpením a zničením.

Jistě bychom měli být schopni nabídnout vzácné hodnoty, které dává rodinné soužití, přátelství a vzájemné sdílení, neboť tyto hodnoty mohou lidským životům dát hlubší smysl a mohou je proměnit.

Abychom získali více prostoru pro takové hodnoty, jakými jsou solidarita, soucit, duchovnost, skromnost, rodina, přátelství a společenství, musíme zajisté dosáhnout lepší spolupráce, lepšího naslouchání a přijetí evropských církví ze strany evropských institucí. Neboť je zcela jasné, že bez těchto hodnot život v Evropě a ve světě může ztratit smysl a může být těžký, bez ohledu na to, kolik aut, počítačů nebo mobilních telefonů lidé budou mít.

Krása naší křesťanské víry v přesvatou Trojici, Otce, Syna a svatého Ducha je vyjádřena ve stovkách katedrál a v tisících chrámech po celé Evropě.

A zároveň jsou naše víra a její hodnota po dva tisíce let vyjadřovány životy lidí – mužů a žen –, kteří své životy naplnili ctnostmi. Bylo by velmi přínosné, kdyby byla námi znovuobjevena a lépe vysvětlena Evropanům hodnota křesťanských ctností, protože ctnosti jsou hodnota sama o sobě a otevírají správnou a zodpovědnou cestu, jak užívat naši svobodu a dar života moudře a k užítku našemu, našich bližních a celého stvoření.

Hovoříme-li o hodnotách, měli bychom vědět, že život sám a lidský život zvláště je hlavním, velmi drahocenným a výjimečným darem.

+ Kryštof

arcibiskup pražský, metropolita Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku

POPRVÉ NA KONCI ROKU S MLÁDEŽÍ VE VILÉMOVĚ

Přestože se s mladými lidmi setkáváme již několik let, tak až vánoční čas roku 2006 byl tou správnou dobou na zimní víkendovku v našem monastýru ve Vilémově.

Na počátku jsme měli obavy – co, když nikdo nebude chtít vyměnit jistotu domáčího pohodlí u televizoru za chladné dny na hánácké vesnici. Takto odvážných nás bylo na-

konec okolo dvaceti, což se ukázalo jako optimální počet. Inverzní počasí s takřka londýnskou mlhou sice znemožnilo přenést naše aktivity do okolních sadů a lesů, a tak jsme byli vděční, že zde s námi byla i zkušená skautská vedoucí Majka Halodová. Tato žena dokázala, že i uprostřed čtyř stěn lze zažít mnohá dobrodružství, napjaté okamžiky a chvíle veselí, do kterých jsme se ponořili hned prvního dne a vynořili v den poslední. Když už se zdálo, že jsme snad přesyceni her, byli jsme uchopeni za ruce prvním tanečníkem řeckého souboru ze Šumperka, teprve patnáctiletým, ale velmi talentovaným Vladimírem Kimadze.

To, co jsme na letním táboře v Řecku jen zlehka ochutnávali, tak jsme nyní ve Vilémově lépe pochopili – vztah tance a radosti. Ten kdo zpívá, ten se dvakrát modlí. Platnost tohoto valašského přísloví se nám dala poznat při společném zpěvu koledí, a to nejen při večerních modlitbách v kapli sv. Mikuláše.

Monastýrem se také v divadelním představení o kouzlu Vánoc, které připravila sestra Kristýna Kasperlíková, vznášel nenapodobitelný duch v podobě její dcery Amálie, který sklídlil zasloužené ovace. I Tři králové, jenž od východu k monastýru přibyli a zapělí neuvěřitelných 32 slok vánoční písně a zanechavše dary spěchali k Betlému, byli v podání o. Basila, o. Mojmíra a o. Josefa velmi roztomilí.

Páteční den byl ozvláštněn vystoupením slovenského souboru lidové hudby Timrava, který naše uši neuvyklé autentické hudbě přesvědčil o síle hudební tradice a na dvě hodiny dal zapomenout na okolní svět.

Zapomenout, ale nejde na výlet k Foňkové studánce, kde se Kateřina Michailidisová rozhodla přijmout pravoslavný křest a vrátit se k duchovní tradici svých předků. Křest se uskutečnil plným ponořením do křtící nádoby v kap-

li o několik hodin později a byl pro většinu modlících se zážitkem. Po křtu byla ihned sloužena večerní bohoslužba, při níž metropolita Kryštof promluvil v zaplněné kapli o významu vánočního příchodu malého dítěte na tento svět.

Nemůžeme nevpomenout ani na setkání se členy pravoslavné akademie, která zde měla své výroční zasedání a je inspirací i pro naše mládežnická setkání. Kouzlo svátečního času na nás dýchalo každý večer, kdy jsme rozdělali oheň v krbu v jídelně a povídali si a povídali. Velmi vřelého přijetí se nám dostalo od matky představené Alexije i sester, jež nám vycházely vstříc ve všech našich přáních a měly velkou trpělivost při našich akcích, které jsme v rámci celého roku 2006 v monastýru pořádali.

Byl to pro nás velmi bohatý rok na zážitky, nové vztahy, poznání, jež jsme získali na mládežnických setkáních konaných odborem pro děti a mládež olomoucko-brněnské eparchie. Tato se uskutečnila díky finanční podpoře ministerstva kultury a krajského úřadu s požehnáním arcibiskupa Simeona. Všem účastníkům a všem jmenovaným patří vyslovení uznání za jejich přístup a naděje na příští, stejně bohatý rok 2007.

*Za odbor pro děti a mládež
olomoucko-brněnské eparchie
o. Josef*

Křest Kateřiny Michailidisové

PRÁCE S UPRCHLÍKY A MIGRANTY V BRNĚ A NÁVŠTĚVA METROPOLITY KRYŠTOFA V MONASTÝRU SV. LUDMILY

V devadesátých let začala být v prostředí naší církve konána práce pro uprchlíky a migranty. Na počátku těchto snah o pomoc běžencům a uprchlíkům byla potřeba velké skupiny lidí, kteří se po změnách ve společnosti východní a střední Evropy a také v důsledku vojenských konfliktů na Balkáně a v kavkazském regionu najednou ocitli v roli uprchlíků a běženců v Československu či později – od roku 1993 – v České republice.

U zrodu péče o uprchlíky a migranty tenkrát stál olomoucko-brněnský biskup Kryštof, nynější metropolita pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku, spolu s několika nadšenými spolupracovníky vedenými o. Mgr. Ing. Cristianem Popescu.

Je zapotřebí dodat, že tato práce začala být tenkrát konána skupinou lidí z církve ještě dříve, než začala existovat uprchlická legislativa, a dokonce ještě dříve, než tato práce získala právní rámec ze strany Ministerstva vnitra ČR a dalších oficiálních institucí, které ji dnes ze strany státu zastřešují. Bylo tomu tak patrně i proto, že předtím do socialistických zemí, včetně ČSSR, kromě prozrazených agentů KGB a neúspěšných komunistických revolucionářů neutíkal vlastně nikdo.

Po roce 1989 se však situace změnila a naše země se takřkajíc „přes noc“ stala cílovou, či alespoň „přestupní“ zemí pro mnoho lidí, kteří se doma setkali s pronásledováním z důvodů politických, náboženských, rasových anebo z důvodů svědomí. Pro mnohé rodiny ze zemí s rozvrácenou ekonomikou se tehdejší Československo či později Česká republika stala cílem také z důvodů ekonomických a doufaly, že zde naleznou podmínky k důstojné práci a k výchově svých dětí. Jistá část těch, kteří se pokusili v Čechách usadit se, se pak potýkala s kriminální minulostí v zemi svého původu.

Všichni tito lidé – opravdoví uprchlíci, ekonomičtí migranti i lidé s kriminální minulostí – však doufali, že u nás neleznou nový domov.

Bezprostředně po osvobození od komunismu a otevření hranic se u nás ocitlo několik tisíc Rumunů, pak přijeli v několika vlnách Arméni a později – v důsledku balkánských válek – se v uprchlických táborech objevilo mnoho lidí ze zemí bývalé Jugoslávie.

Za cenu podstoupení nesmírných rizik se u nás začali objevovat lidé prchající z „islámských“ republik bývalého Sovětského svazu, Česka, Afghánistánu, Číny a mnoha dalších zemích, ve kterých existovala či doposud existuje občanská válka a pronásledování názorových, náboženských či etnických menšin, případně dochází k závažné degradaci životního prostředí, které již neumožňuje důstojné přežití.

Jak ale práce s uprchlíky v začátcích probíhala? Předně byly pro pravoslavné a ostatní běžence křesťanského vyznání slouženy bohoslužby. Dělo se tak většinou v improvizovaných prostorách u uprchlických táborů a na bohoslužby často přicházeli i ti lidé, kteří se chtěli s křesťanstvím seznámit, protože bylo v jejich rodné zemi náboženstvím velmi vzácným, menšinovým, či dokonce pronásledovaným.

V uprchlických táborech bylo v té době možné konat i výuku náboženství, která probíhala v několika jazycích zároveň s důrazem na češtinu. Je třeba poznamenat, že děti z uprchlických rodin byly – snad také v důsledku jejich po všech stránkách nelehkého údělu – k věrouce nesmírně vnímavé a učily se náboženství spolu s českým jazykem, ve srovnání s jejich rodiči snadno a rychle.

Doba, kdy se jenom sloužily bohoslužby, vyučovalo náboženství a občas se někomu z uprchlíků pomohlo formou sbírky mezi přáteli však netrvala dlouho. Postupně se na vlád-

ní úrovni zformovala poměrně přísná legislativa pro provoz uprchlických zařízení a začalo se rozlišovat mezi různými formami uprchlických zařízení a různými fázemi řízení, kterými uprchlíci žádající o azyl prochází. Situaci pro práci nadšenců později ještě zkomplikovala skutečnost, že uprchlíci ze zemí bývalé Jugoslávie přenesli část mezietnického a mezináboženského napětí ze své domoviny do uprchlických středisek, kde se na malém prostoru mezi běženci z jiných částí světa najednou ocitli Chorvati, Srbové, Bosňáci a „Kosovci“ či (a to asi nejčastěji) lidé ze smíšených rodin (Jugoslávci, jejichž situace byla často velmi těžká).

Vývoj legislativy a situace vznikající mezi různými etnickými a náboženskými skupinami ukázaly, že práce s uprchlíky je na jedné straně velmi potřebná, avšak na druhé straně, že si bude do budoucna vyžadovat velkou znalost prostředí a všech zákonů týkajících se otázek občanství, sociální problematiky i mezinárodního práva a úmluv týkajících se práv a povinností těch, kdo byli nuceni nebo se rozhodli hledat nový domov z jakýchkoliv příčin v jiné zemi a daleko od domova.

Diverzifikace požadavků na práci s uprchlíky a odbornou pomoc v oblasti právní a sociální si postupně vyžádala profesionalizaci a vznik Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE), které bylo v roce 1992 založeno skupinou lidí, jež předtím tuto práci dělali pod vedením vладыky Kryštofa a o. Cristiana Popescu pouze na dobrovolnické bázi.

V současnosti je Sdružení občanů zabývajících se emigranty vedeno o. Cristianem Popescu ve funkci předsedy a sestrou Miladou Čermákovou ve funkci ředitelky. Sdružení se svému poslání věnuje na té nejvyšší možné profesionální úrovni ve spolupráci s Vysokým komisařem OSN pro uprchlíky (UNHCR) a Evropskou radou pro uprchlíky a migranty (ECRE). Sdružení zaměstnává skupinu právníků zabývajících se azylovou problematikou a také několik právních a sociálních poradců. Neodmyslitelnou součástí práce sdružení je činnost několika sociál-

ních pracovníků a pedagogů, kteří pro své klienty rozvíjejí nejrůznější vzdělávací, integrační a multikulturní programy.

I nadále však práce sdružení zůstává propojena s modlitbou a duchovním rozměrem života. V jednom z azylových domů Sdružení občanů zabývajících se emigranty našla díky pochopení olomoucko-brněnského arcibiskupa Simeona své místo kaple Sv. Ludmily s malým stejnojmenným monastýrem, o který spolu s azylovým domem a jeho obyvateli, mezi kterými je mnoho dětí, pečuje matka Euloghia (Stachie).

V kapli sv. Ludmily na Vranovské ulici č. 48 se pravidelně slouží sv. liturgie, na niž přicházejí nejenom pravoslavní věřící z Brna a okolí, ale také měnící se obyvatelé azylového domu nejrůznějších vyznání, věr a národností.

Dne 1. ledna 2007, na svátek Obřezání Páně, do prostor kaple a monastýru sv. Ludmily v azylovém domě na Vranovské ulici v Brně zavítal metropolita Pravoslavní církve v českých zemích a na Slovensku Kryštof, aby zde spolu s o. Cristianem Popescu a dalšími duchovními sloužil svatou liturgii a pomodlil se spolu s věřícími za pokračování nelehké, avšak potřebné služby bližním, kteří u nás hledají nový domov.

Po svaté liturgii a přečtení Exorcismů sv. Basila, což byl na začátku roku 2007 pro mnohé přítomné mimořádný duchovní zážitek, vладыka Kryštof ještě vykonal svatý křest půlročního Filipa Jurigy, syna Romana a Evy Jurigových, pronesl krásné přání rodičům a příbuzným dítěte a daroval ikonu Krista Spasitele nově pokřtěnému.

Účastníci bohoslužby a slavnostního oběda, který po křtu následoval, zavzpomínali na skromné začátky práce s uprchlíky a migranty v roce 1990 a na počátku devadesátých let 20. století i na všechny spolupracovníky a přátele, kteří se na této bohumilbě činnosti podíleli v minulosti či doposud podílejí.

DUCHOVNÍ SEMINÁŘ VE VILÉMOVSKÉM MONASTÝRU

Od 5. do 6. října ve vilémovském monastýru se pod vedením Jeho Blaženosti vladyky Kryštofa a Jeho Vysokopřeosvícenosti vladyky Simeona uskutečnil duchovní seminář sloužících duchovních pražské eparchie. Hlavním tématem na pořadu jednání bylo rozpracování nového vydání Trebniku (t. „obřadní příručka“) v češtině. Byly posuzovány praktické potřeby farností a situace, které se nejčastěji ve farnostech mohou vyskytnout.

Za základ české verze slouží hlavně vydání Trebniku používaného v Rusku v církevněslovanském jazyce, s přihlédnutím k původním textům v řečtině.

Představený chrámu v Karlových Varech otec Nikolaj Liščenjuk předloží v nejbližší době instruktážní videokazety pro přehledné sjednocení bohoslu-

žebné praxe. Příští seminář se plánuje na únor příštího roku, kdy se s konečnou platností doplní znění textu a naše pravoslavné farnosti obdrží velice potřebnou a pro církevní život farnosti nezbytnou příručku.

Mgr. Oleg Machněv

účastníci semináře

PRAHA

V poslední době se neustále zvyšuje popularita společenské organizace „Pravoslavné centrum pro integraci cizinců“ (PCIC), tvořené především našimi spoluobčany z Ruska a Ukrajiny, jejímž cílem je poskytovat pomoc cizincům, kteří se nacházejí na území Čech a dostali se do těžké životní situace.

Organizace o své činnosti informuje Úřad metropolitní rady Pravoslavné církve českých zemí a radnici města Plzně. Dne 2. 10. 2007 se uskutečnilo setkání s primátorem Plzně panem Miroslavem Kalousem. V říjnu rovněž PCIC vstoupilo do asociace neziskových organizací plzeňského kraje díky své aktivní práci.

Je velice příjemné, že redakce časopisu „Karlovarských novin“ vydává část svého nákladu pro PCIC, za což se prostřednictvím novin vyjadřují slova díky vedení „Karlovarských novin“. Část nákladu se bezplatně zasílá jednak úřadu metropolitní rady, jednak i farnostem obou našich eparchií.

Přes veškerou snahu a nadšení pomáhat krajanům nemá tato organizace žádného sponzora, a tak nemůže otevřít plánovanou pobočku v Karlových Varech. Touto cestou děkujeme všem, kdo nám projeví porozumění a vzájemnost.

„Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství.“ (Mt 5,7)

Mgr. Oleg Machněv

SEDMDESÁTÉ NAROZENINY VLADYKY JÁNA

Jeho Vysokopřeosvícenost Ján, arcibiskup prešovský a Slovenska oslavil letos 29. ledna 70. narozeniny v kruhu svých spolupracovníků, přátel a rodinných příslušníků. Mezi gratulanty byl také vладыka metropolita Kryštof, který osobně přicestoval do Prešova a po sv. liturgii v neděli 14. ledna na svátek Obřezání Páně podle st. stylu jubilantovi poblahopřál. Kromě jiného vyzdvihl vладыkovu pevnost ve víře a věrnost odkazu svatých Cyrila a Metoděje, dále pak jeho pracovitost a příkladnou pokoru v naplňování nelehké archijerejské služby na Slovensku. V závěru pozdravu vладыka metropolita popřál jubilantovi pevné zdraví, otcovskou lásku a moudrost ve vedení naší největší eparchie a všech pravoslavných věřících na Slovensku. Vладыka Ján odpověděl s velkou skromností, že se nemá čím chlubit, a tím nám připomenul biblická slova sv. apoštola. Pavla, že se jako křesťané můžeme chlubit jenom v Ježíši Kristu.

redakce

ZE ŽIVOTA MONASTÝRU SV. NIKOLAJE NA ABERGU

V přehledu pravoslavných farností karlovarského regionu nelze přehlédnout klášter svatého Mikuláše na Dubské hoře – Abergu – nedaleko Karlových Varů. Hezký a nevelký dřevěný chrám byl zhotoven v dílnách Trojicko-sergijevské lávry, převezen a smontován již zde v Čechách z prostředků jednoho Bohu známého bratra. Vskutku je to krásný příklad dřevěného stavitelství v klasickém pravoslavném stylu.

Dne 12. července 1999 Jeho Blaženost vладыka Dorotej posvětil základní kámen zamýšlené stavby a 16. 11. 2000 Jeho Blaženost vладыka Kryštof posvětil již dokončený, ve vši kráse se tyčící chrám.

Malé jubileum oslavil monastýr 19. 12. 2006, kdy uplynulo právě pět let ode dne jmenování igumeny tohoto kláštera matky Nektarije. Tehdejší arcibiskup pražský Kryštof s porozuměním přijal rozhodnutí rjasofory posloužit jak Bohu, tak i lidem a poželal jí

Igumena monastýru, matka Nektarije.

k této nelehké službě. Když dostala požehnutí od svého zpovědníka, starce z Kyjevsko-pečerské lávry, oddala se vůli Nejvyššího.

Bezpochyby padlo v jejím případě zrno na úrodnou půdu. Igumena Nektarije s láskou pečuje o nemocné a trpící, modlí se neutuchajícími, vřelými modlitbami o „potřebě a žalu trpících“, vždy svítí v monastýru věčné světlo těch, kteří se k ní s vírou a v modlitbách obracejí. Je to vlastně stav její duše – pociťovat potřebu, žal jiného a s nadějí se za ně přimlouvat. Jinak řečeno – Dar.

Dobrou duchovní školou bylo poslušnictví v belgorodském Marfo-Mariinském ženském

monastýru, který duchovně pečuje a nasycuje nejen nemocné v místní nemocnici, ale jednotlivé nemocné doma a nemocné v oblastní nemocnici.

Z upřímnosti celého srdce tímto zdravíme igumenu Nektariji u příležitosti pětileté namáhavé služby pro větší slávu Boží a Kristovu církev pravoslavnou.

Mgr. Oleg Machněv

PRAHA

Dne 6. prosince minulého roku jsme se v Praze na Olšanských hřbitovech rozloučili s bratrem ing. Borisem Zajícem. Se zesnulým se za pravoslavnou církev rozloučil a pohřební obřady vykonal metropolitní protopresbyter ThDr. Jaroslav Šuvarský, PhD, děkan pravoslavného katedrálního chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze.

Zesnulý Boris Zajíc se narodil 15. května 1924 v obci Huleč Česká na západní Ukrajině (tehdejší Polsko) jako druhý syn tamního pravoslavného duchovního Antonína Zajíce, pocházejícího z české menšiny tzv. volyňských Čechů a Ukrajinky Ludmily Zajícové, roz. Glovacké, která pocházela též z rodiny pravoslavného duchovního.

Dětství a dospívání prožil Boris na Volyňi, kde vychodil i základní a střední školu. Doba dospívání byla již silně poznamenána neblahými událostmi II. světové války. Staršího bratra, povoláného v r. 1939 do polské armády, mohl spatřit až po 27 letech – v r. 1966, při jeho pohřbu v Anglii... Válečné dění bylo ve Volyňské oblasti zvláště dramatické – nejprve sovětská okupace v r. 1939 po pádu Polska (se zatýkáním a deportacemi „nežádoucích“ osob – Borisův strýc byl popraven v Katyni), potom okupace německá po napadení Sovětského svazu v r. 1941 a opět další přechod fronty v r. 1944 při německém ústupu.

V té době se Boris přihlásil do postupně vznikající československé armády. S ní se účastnil krutých bojů o Dukelský průsmyk a v květnu 1945 dorazil do Prahy. Radost a úleva z konce války byla však velmi brzy zkalena zprávou o otcově zatčení a uvěznění sovětskými úřady. (Otec byl pro „velezradu“ odsouzen ve svých 70 letech k 10 letům nucených prací). Když došlo k nesnadným jednáním o repatriaci volyňských Čechů, vynaložil Boris nesmírné úsilí, aby svému otci nějak pomohl. Kontaktoval a intervinoval u všech myslitelných institucí, aby svému otci v případě repatriace vymohl alespoň povolení „odpykat si trest“ v ČSR. Snad jen Božím zásahem lze vysvětlit, že otec byl asi po roce propuštěn, a ač velmi těžce nemocen, přežil a po repatriaci do ČSR mu bylo ještě 14 let dopřáno působit jako farář mezi volyňskými krajaný na Rakovnicku.

Po válce Boris vystudoval v Praze Fakultu chemicko-potravinářskou ČVUT a od r. 1950 působil jako inženýr chemie v potravinářském průmyslu.

V těžkých 50. letech patřil Boris k nemnohým, kteří měli odvahu odmítnout – přes nátlak na ně činěný – spolupráci s StB, čímž na sebe upoutal nežádoucí pozornost této instituce.

V roce 1955 se oženil a v r. 1958 a 1959 se narodily dvě dcery, první z nich bohužel s těžkým handicapem.

Boris, který měl již z mládí na Volyni neblahé zkušenosti se sovětskou totalitní mocí, velmi toužil dostat se mimo její dosah, což zejména s ohledem na rodinu bylo v té době prakticky neuskutečnitelné. Teprve politické „tání“ v polovině 60. let vzbudilo opět trochu mlhavých nadějí, jež dostaly konkrétnější podobu v r. 1966 po Borisově cestě do Anglie na bratrův pohřeb.

Dne 31. července 1968 vycestoval Boris s manželkou a mladší dcerou na dovolenou do Anglie. Následující sovětská okupace Československa ovšem změnila situaci a přiměla Borise s rodinou k rozhodnutí zůstat v Anglii v naivní víře, jak se později ukázalo, že postiženou dceru bude možné dostat do Anglie prostřednictvím Červeného kříže. Po mnoha neúspěšných pokusech různými způsoby docílit spojení rodiny, nezbylo nakonec než využít amnestie vyhlášené v r. 1973 a vrátit se do ČSSR, kde začínala éra tzv. normalizace.

Jelikož Boris ani v této situaci nezměnil svůj nekonformní postoj k vládnoucí totalitní moci, nastalo tvrdé období nejrůznějšího šikanování celé rodiny, trvajících prakticky 10 dalších let.

Konec totalitní éry zastihl Borise bohužel až v jeho 65 letech, kdy bylo již příliš pozdě na realizaci všech jeho celoživotních ambicí o uplatnění se v demokratické společnosti.

Jak jsem již uvedl, Boris od dětství vyrůstal v rodině věřící, přijal za samozřejmé i základy křesťanské etiky. Vždy hájil pravdu a spravedlnost a své přesvědčení bez ohledu na nevýhody, které mu to pak přinášelo. Povahou byl velice citlivý. Hluboce prožíval všechny křivdy a nespravedlnosti. Byl svědomitý, zodpovědný, spolehlivý a vytrvalý. Nikdy neutíkal od nedokončeného díla. Svědomitě se staral o své rodiče, pokud ještě žili, i o svou rodinu, zejména o postiženou dceru, s níž se vzájemně měli velmi rádi. Těžce nesl odchod mladší dcery do emigrace v r. 1981.

Vždy se živě zajímal o společenské dění, zejména o náboženskou (křesťanskou) tematiku a stejně tak o problematiku ukrajinskou. To obě mělo kořeny v jeho zážitcích z mládí.

Bohužel příliš mnoho energie spotřebovala neustálá, léta trvající nutnost bránit sebe i rodinu proti cynické mašinérii totalitní moci, což nezůstalo bez vlivu na jeho za léta vyčerpanou a unavenou nervovou soustavu. S houževnatostí sobě vlastní však dlouho odolával příznakům stáří – vytrvalým cvičením, životosprávou a především silou vůle –, stejně tak i neodvratným projevům smrtící choroby, s níž bojoval až do vyčerpání všech sil fyzických a duševních.

Prosíme Pána, aby přijal jeho neklidnou, po spravedlnosti toužící duši a dopřál jí věčný pokoj a mír. *jh*

VÝSTAVA IKON

V první polovině dubna se uskuteční ve výstavních prostorách při katedrálním chrámu svatých Cyrila a Metoděje v Praze výstava pravoslavných ikon. Jejich autory jsou současní ikonopisci, žijící v České republice. Verni-

sáž je plánována na pátek 30. 3. 2007. Výstava má trvat do 15. 4. Tyto informace budou ještě potvrzeny na internetové stránce www.orthodoxia.cz (heslo ambon) a na www.ambon.or.cz, nebo na telefonu 723504121.

KNÍŽKA S POSTNÍMI RECEPTY

V roce 2003 vyšla knížka Postní pokrmy, kterou sestavily mátušky Anna Podracká a Jana Baudišová. Je v ní mnoho praktických rad a receptů na přípravu postních jídel. Tato knížka je ještě k dostání. Má 253 stran a její cena je

jen 160 Kč + poštovné. Zájemci si o ní mohou psát má. Baudišové na adresu Masarykovám. 4, Jihlava, 586 01, nebo na internetovou adresu jana.baudisova@pravoslavi.cz.

Дорогие братья и сёстры, уважаемые читатели!

С милостью Божьей, и с благословением Блаженнейшего Митрополита Христофора вышел в свет журнал «ГОЛОС ПРАВОСЛАВИЯ» со страницами на русском языке. Новый вариант журнала дает больше возможности русскоязычным верующим ближе и доступней получать информацию из жизни нашей Православной Церкви в Чешских землях и Словакии.

В связи с этим появляются новые возможности для опубликования материалов, расширяющих познания читателей, не владеющих чешским языком, о многогранности и широте православного мира, жизни святых в Чешских землях и Словакии, историческо-культурных и церковно-религиозных событиях

Автокефальной Поместной Церкви. Она является возлюбленной и юнейшей в семье Православных Церквей, со своей красивой историей, берущей начало от миссионеров и проповедников, святых Кирилла и Мефодия.

Планируется давать на наши страницы эпизоды из архипастырской работы и деятельности Блаженнейшего Владыки Хри-

стофора, актуальные новости приходской жизни, вести о хозяйственных и миссионерских проектах в епархиях.

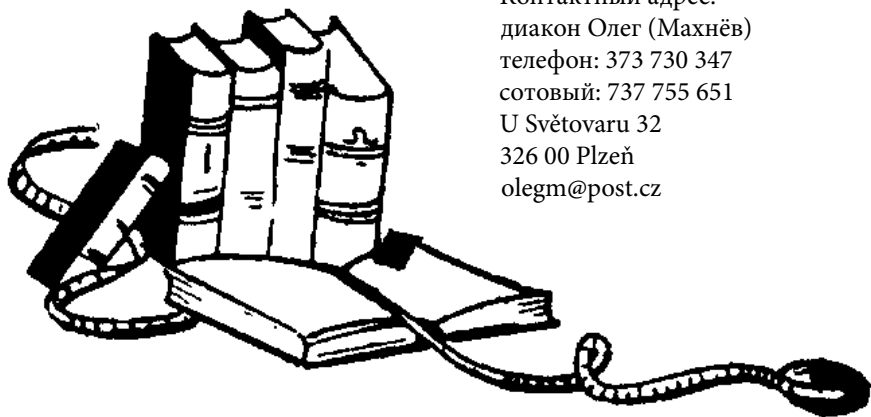
Основным тематическим направлением русскоязычных страниц будет душепастиельный материал о том, что христианство не возникло как плод человеческой мысли, это - целенаправленный промысел Всевышнего, имеющий Свой план заботы о нас в высоком сотериологическом смысле.

Часть статей будет и о том, что Православие нельзя представить себе как механическое, ритуальное действие и выполнение обрядов. Все святые Тайны нашей Матери Церкви неразрывно связаны с моментами и эпизодами из земной жизни втленного Бога, нашего Спасителя, то есть реальным нашим воспоминанием и непосредственным в них участием, чему наша редакция будет уделять внимание подробнее.

С пожеланием приятного чтения!

Редакция журнала «ГОЛОС ПРАВОСЛАВИЯ»

Контактный адрес:
диакон Олег (Махнёв)
телефон: 373 730 347
сотовый: 737 755 651
U Světovaru 32
326 00 Plzeň
olegm@post.cz

О Православных фильмах в Чехии

Чешское телевидение уделяет 30 минут времени каждую неделю передачам о религии всем церковным конфессиям, в том числе и православию. Но мало кто из нас задумывался, кто составляет эти замечательные фильмы, кто пишет сценарий, кто прилагает свои силы для создания столь высоко духовных произведений. Одним из авторов этих Православных фильмов – режиссер Мария Кабошова, чешка, прекрасный и энергичный человек.

Удивительный факт, что благодаря её влиянию пришёл к православию хоккеист, буквально национальный символ Чехии – Яромир Ягр. Когда он проникся к православию, Мария буквально за руку привела его в русский храм на Ольшанах и архимандрит Сильвестр (Вайло) провел Таинство крещения.

С этой замечательной женщиной меня свел случай. В этом году, в Рокицанах, в храмовый праздник – День Святой Троицы, мы с отцом Иоанном приехали помогать в проведении Литургии. На этот праздник приехали верующие не только из Пльзня, но и из Праги, среди которых была режиссер, доктор философии, Мария Кабошова, там мы и познакомились. В следующий раз наша встреча состоялась в Сазавском монастыре, на поистине историческом событии, когда спустя почти 1000 лет, там служилась Православная Литургия в церковно-славянском языке. В то время это был островок последователей св. Кирилла и Мефодия, со славянским обрядом в тогдашней Чехии. Разговаривая с Марией, без сомнений чувствовалось, что это человек с добрым сердцем и жгучим желанием помогать людям. Благодаря её вдохновению и энергии ей это удастся!

Режиссёр Мария Кабошова

Для россиян режиссер Мария Кабошова известна как постоянный гость самарского кинофестиваля «Кино – детям», на котором есть отдельная категория документальных фильмов о Православии. В прошлом году она привезла с собой четыре замечательных фильма, которые имели такой успех, что их потом показывали в Самарской Духовной семинарии, в Православной классической гимназии в Тольятти, в Православном центре «Синай» в Новокуйбышевске.

Фильм «Строитель храмов» - об удивительной судьбе Архимандрита Андрея Коломацкого, русского человека, который воевал в чешском батальоне в Первую мировую войну, прославился своей отвагой, семь раз был ранен. По окончании войны в 26 лет он имел уже чин подполковника, но решил стать Православным священником. Женившись на русской дворянке остался жить в Чехии. Не имея специального строительного образования отец Андрей

начал возводить Православные храмы, от деревянных до каменных, практически повсеместно. За свою жизнь он построил, реконструировал и opravил более 80 храмов, некоторые из них сам расписывал и золотил купола.

Дважды он падал с купола церкви, как и батюшка Серафим, и так же остался невредим!

Следующая творческая работа Марии Кабошовой – документальная лента «Жизнь Епископа Горазда», начинается о том как католический священник, по своим религиозным убеждениям приходит в лоно Православной Церкви. Он принял монашество, был рукоположен в Архимандриты от Сербской П.Ц., был избран первым Епископом в Чехии, при юридическом подчинении в то время Сербской П.Ц. Можно сказать благодаря ему стало возрождаться православие на Чешской земле. Много сил и энергии епископ Горазд уделял вверенной ему Епархии, как в организационных и хозяйственных вопросах, так и по переписыванию на чешский язык богослужебных книг, сборников, жития святых.

Фашисты расстреляли его и ещё нескольких священников за причастность к тому, что в Православном кафедральном храме св. Кирилла и Мефодия (на ул. Реслова 2), было предоставлено убежище парашютистам-десантникам застрелившим гауляйтера Чехии Гейдриха. Сейчас Епископ Горазд причислен к сонму Чешских новомучеников.

Следующий фильм «Цыганская душа» повествует о цыгане Давиде Дудаше, который становится священником. Это первый во всей Чехии и Словакии священник, цыганской национальности. Сейчас он служит в приходе города Рокицаны, что рядом с Пльзнем. Фильм «Тайна крещения» – о том, как благодаря вере, человек выходит из критической жизненной ситуа-

ции, в результате спасается сам, и ведет к вере других.

Сама Мария почти без акцента говорит по-русски, как она сама говорит « У меня была с детства любовь к России», на Карловом университете она изучала как церковно-славянский язык, так и русский. Хотя после 1968-го года это было в Чехии не престижным. Ещё в ту пору она посещала Россию, о чём вспоминает с любовью.

Мария Кабошова крестилась 6 лет назад, и её путь к Православию лежал через внутреннее, личное и постепенное осознание Истины. В Греции она была дважды, любила посещать храмы, в том числе св. Дмитрия Солунского в Салониках, общалась с духовниками, священниками. На Святой Земле у Гроба Господнего видела, как сходит в Великую Субботу Благодатный Огонь ещё как язычница. Не раздумывая, тут же на Пасхальной неделе приняла благодатное Таинство Крещения в реке Иордан.

Её первое чешское имя Сватава, но при крещении взяла имя Мария, в честь святой Марии Египетской. Духовный путь этой удивительной женщины положительно повлиял не только на Яромира Ягра, но и на многих людей находящихся в её окружении, я бы сказал, что и подход чешского телевидения к Православию изменился благодаря ей.

Когда она пришла на телевидение в 2000-м году, то узнала, что за 10 лет после «Бархатной революции» о Православии снято всего 2 фильма. В основном, во всех телепередачах здесь говорилось с католической и протестантской позиции, притом, что эти передачи выходят постоянно каждую неделю.

Проявляя собственную инициативу, Мария Кабошова стала снимать телепередачи о Православии и, не смотря на препятствия, проталкивать их на экран.

Многие фильмы являются настолько популярными, что их показывают на экране по несколько раз.

Её любимый чешский святой – преподобный Прокопий Сазавский, благодаря которому как раз и состоялась наша встреча, в которой мы обсуждали как истори-

ческие, так и духовные насущные темы. Мария, меня как человек настолько восхитила, что эту статью о ней я написал на одном дыхании.

*магистр богословия
Олег Махнёв*

«Православный центр для интеграции иностранцев»

Очень часто, находясь вдали от дома, наши соотечественники оказываются в сложных условиях и в затруднительных ситуациях. Даже те, кто уже какое-то время проживает в Чехии, также может столкнуться с неприятностями.

Особенно труден первоначальный период, незнание языка, постоянно меняющиеся законы, неожиданные травмы, болезни, которые делают, порой, человека беззащитным перед возникающими трудностями.

Люди в таких случаях находятся в стрессе и не знают, куда обратиться, зачастую приходят они до православного храма с просьбой помочь, и, по возможности, по мере сил, кто-нибудь откликается и поддерживает их.

Чтобы помощь оказывалась открыто, для всех, и иностранцы могли в любое время обратиться за поддержкой и было образовано гражданское объединение «Православный центр для интеграции иностранцев» (ПЦИИ), целью которого на первых порах оказывать информационную и правовую поддержку, организовывать встречи с представителями власти, иностранной полиции, работниками российского и украинского консульств. В дальнейшем, если будут позволять собранные средства, организовывать помощь нуждающимся пропитанием, одеждой, проживанием.

Организаторами этого объединения является группа верующих Пльзеньского

Наша юная помощница Анастасия

прихода со священником Иоанном и диаконном Олегом.

Открытие одного из информационных центров запланировано так же в Карловых Варах и Праге, хотя в г. Пльзень центр уже действует с июня 2006 года.

Mgr. Oleg Makhnev

Desáté boží přikázání

Nazývali jsme často Izrael Božím lidem, protože Bůh si ho vyvolil pro své zvláštní úkoly a kde bylo třeba ho chránil a pomáhal mu svou mocí. Ale teprve na Sinaji, kde Izrael dostal od Boha zákon a zavázal se jej plnit, se stal opravdu Božím lidem. Došlo tak k oboustrannému závazku, ke smlouvě mezi Bohem a jeho lidem. A protože my, křesťané, jsme dědici tohoto lidu, je třeba, abychom tento zákon znali a plnili. V mnoha křesťanských rodinách je desatero Božích přikázání součástí ranní a večerní modlitby. Proto jsme se také ve vyprávění o putování Izraele u těchto přikázání zdrželi a krátce si je vyložili.

Zbylo nám ještě poslední, desáté Boží přikázání: „Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

Toto přikázání je mezi ostatními zvláštní. Ostatní říkají většinou, co máme nebo nemáme dělat. Desáté nám říká, co nemáme cítit v srdci. Dychtit, neboli naléhavě, úpěnlivě si něco přát nás může vést k tomu, že se toho buď zmoc-

níme, nebo, když to nejde, na vlastníka zanevřeme. Naše srdce se může naplnit závistí a zlobou, které nás pudí k tomu, abychom se bližnímu mstili za to, že něco má a my to nemáme, byť za to nene-se vinu a nás o to nepřipravil. Pán Ježíš mnohokrát naznačoval, že hřích se rodí v srdci člověka, a desáté přikázání svědčí, že to bylo známo Mojžíšovi i lidu, kterému z hory Sinaj právě Mojžíš přinesl desatero od Boha, vyryté na dvou kamených deskách.

Dlouho před tím, než Mojžíš vystoupil na horu, pozoroval lid, že se z hory kouří. Hřmělo a blýskalo se a bylo slyšet jako by zvuk polnice. Lidé se drželi plni strachu opodál a prosil Mojžíše, aby byl prostředníkem mezi Bohem a jimi, protože kdyby k nim mluvil Bůh přímo, asi by zemřel. Mojžíš je těšil: „Nebojte se! Bůh přišel proto, aby vás vyzkoušel, aby bylo zřejmé, že se ho budete bát a přestane-te hřešit.“ A lid se opravdu bál a byl rozhodnut nikdy neudělat nic, co by se Bohu nelíbilo. Stál opodál hory a čekal na Mojžíše, který sám přistoupil k mračnu, v němž byl Bůh.

arcibiskup Simeon

